

Prešov a prvostupňové rozhodnutie potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že v konaní o zmene údajov ROEP Bertotovce vznikol spor o vlastnícke právo k pozemkom zapísaným na vyššie uvedených listoch vlastníctva medzi žalobcom a dedičmi niektorých pôvodných vlastníkov, o ktorom nebol správny orgán oprávnený rozhodovať, pretože takéto zasahovanie do ústavou chráneného vlastníckeho práva je zverené výlučne súdom. Mal za to, že rozhodnutie vo veci zmeny údajov v ROEP nemôže nahrádzať rozsudok súdu vo veci určenia práva alebo právneho vzťahu k nehnuteľnostiam v prípade ich spornosti. Rozhodnutie o zmene údajov schváleného ROEP Bertotovce v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. by bolo možné iba v prípade zistenia rozporu s údajmi podľa § 6 ods. 1 tohto zákona, existujúcimi v čase schvaľovania zjednodušeného registra pôvodného stavu pre k. ú. R., z ktorých mal ROEP Bertotovce vychádzať, takýto rozpor sa však podľa žalovaného nepreukázal. Žalovaný zároveň zaujal stanovisko k jednotlivým odvolacím námietkam proti prvostupňovému rozhodnutiu.

II.

Konanie pred správnym súdom

9. Proti rozhodnutiu žalovaného podal žalobca v zákonnej lehote všeobecnú správnu žalobu na Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) a navrhol rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov zrušiť a vrátiť vec prvostupňovému správne mu orgánu na ďalšie konanie.

10. V žalobe namietal, že správny orgán nezistil presne a úplne skutočný stav veci, za tým účelom si neobstaral potrebné podklady pre rozhodnutie, keďže v konaní o obnovení evidencii pozemkov spracovateľ ROEP nevyhľadával a neprešetroval listiny od príslušných orgánov o odškodnení a o výkupe pozemkov od pôvodných vlastníkov. Žalobca tvrdil, že predložil doklady preukazujúce, že údaje ROEP sú v rozpore s údajmi zo štátnych archívov a jednotlivých listín, pričom poukázal na to, že komisia ROEP odporučila vykonanie navrhovaných zmien údajov, no správny orgán napriek tomu vydal iné rozhodnutie. Podľa žalobcu boli predmetné nehnuteľnosti v k. ú. R. vykúpené v zmysle zákona č. 46/1948 Zb. z pozemno-knižného vlastníctva pôvodných vlastníkov L. E., N. Y. E., Y. E., B. W., A. E., K. E. a ďalších. Navyše bola rodina pôvodných vlastníkov odškodnená na základe medzivládnych dohôd za 97,96 ha pôdy, čo podľa žalobcu preukazuje vlastnícke právo štátu k dotknutým nehnuteľnostiam. Dedičia po pôvodných vlastníkoch preto podľa žalobcu nemajú žiadny právny titul pre nadobudnutie vlastníctva dedením.

11. Žalovaný navrhol správnu žalobu zamietnuť, pričom zotrval na svojej argumentácii uvedenej v preskúmanom rozhodnutí.

12. Dedičia po nebohej B. W. (ďalší účastníci 2/-4/) v zastúpení právnym zástupcom sa stotožnili s rozhodnutím žalovaného i s jeho dôvodmi a navrhli žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

13. Naproti tomu s argumentáciou žalobcu vyjadril súhlas ďalší účastník Lesy SR š. p.

14. Krajský súd po prejednaní veci na nariadenom pojednávaní vyhlásil dňa 13.6.2018 rozsudok, ktorým žalobu zamietol a nepriznal účastníkom náhradu trov konania.

15. V odôvodnení rozsudku uviedol, že spor o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nie je hlavným dôvodom, pre ktorý správne orgány nevyhoveli žalobcovi žiadosti o zmenu údajov v schválenom ROEP Bertotovce. Pri posúdení jednotlivých žalobných bodov sa krajský súd v podstate stotožnil so závermi žalovaného, keď uviedol, že :

- ukončenému konaniu ROEP Bertotovce, ktorý bol do katastra nehnuteľností zapísaný 17.12.2010, predchádzalo konanie o schválení zjednodušeného registra pôvodného stavu (ďalej aj „ZRPS“) vo vzťahu k pozemkom nachádzajúcim sa mimo zastavaného územia obce, ktoré bolo schválené rozhodnutím Okresného úradu Prešov, odboru pozemkového, pôdohospodárstva a lesného hospodárstva č. 2001/50-

18/SB zo dňa 9.5.2001 a do katastra nehnuteľností bolo toto zapísané záznamom 21/01, teda v roku 2001. Schválený ZRPS je podľa krajského súdu verejná listina a jeho údaje sa stali záväznými schválením a následným zápisom do katastra nehnuteľností. Tým sú predmetné pozemky registra E KN evidované úplne, t. j. v súbore geodetických a popisných informácií, v dôsledku čoho boli tieto pozemky v konaní ROEP zhotoviteľom iba prevzaté ako záväzné údaje z katastra nehnuteľností, teda v konaní ROEP neboli predmetom spracovania. Preto sa rozpor medzi údajmi katastra nehnuteľností a listinnými dôkazmi sťažovateľa v konaní nepreukázal;

- po zapísaní ROEP do katastra nehnuteľností dňa 17.12.2010 došlo na základe zmlúv o prevode vlastníctva zo dňa 19.2.2014 a 6.11.2013 medzi sťažovateľom a Národnou diaľničnou spoločnosťou a. s. k predaju časti pozemkov evidovaných na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, ktoré sú predmetom návrhu na zmenu údajov ROEP Bertotovce. K prevodom vlastníctva dochádzalo podľa krajského súdu aj medzi ostatnými účastníkmi konania;

- s ohľadom na ustanovenie § 7 ods. 7 zákona č. 180/1995 Z.z., podľa ktorého konanie o zmene údajov registra podľa ods. 6 nemožno začať, ak došlo k prevodu alebo prechodu vlastníctva pozemku na inú osobu (čím nie je dotknuté právo na začatie konania podľa § 137 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), správny orgán nemohol rozhodnúť o nehnuteľnostiach tvoriacich predmet návrhu na zmenu údajov ROEP Bertotovce v prospech žalobcu;

- žalobca nepredložil relevantné listinné dôkazy, ktoré by jednoznačne preukázali platný prevod predmetných nehnuteľností v k. ú R. z pôvodných vlastníkov na štát, ako i následné vyplatenie finančných náhrad, teda listín, ktoré by mohli zakladať dôvod na zmenu údajov ROEP Bertotovce. Vo vzťahu k rozhodnutiu Okresného národného výboru v Prešove č. 3740/1965 zo dňa 4.11.1965 o výkupe pôdy vznikla podľa krajského súdu pochybnosť o nadobudnutí jeho materiálnej právoplatnosti, nakoľko v čase vydávania rozhodnutia boli niektorí účastníci už v tom čase mŕtvi (Y. E. zomrel XX.X.XXXX, A. E. zomrela XX.XX.XXXX, T. E. zomrel dňa XX.X.XXXX);

- rozhodnutie o výkupe pôdy bolo vydané podľa § 1 ods. 3 zákona č. 46/1948 Sb. o novej pozemkovej reforme, pričom podľa § 10 ods. 2, 3 tohto zákona účinky prechodu vlastníctva k vykúpenej pôde na Československý štát mala až poznámka o prevedení výkupu v pozemkovej knihe. Krajský súd poukázal na to, že súčasťou administratívneho spisu sú aj pozemkovoknižné vložky s parcelnými číslami, v ktorých poznámka o prevedení výkupu absentuje, čiže účinky prevodu vlastníckeho práva na Československý štát podľa krajského súdu nenastali;

- Dohoda medzi vládou ČSSR a vládou USA o vysporiadaní určitých finančných a majetkových otázok zo dňa 29.1.1982, rozhodnutie americkej náhradovej komisie č. CZ-2811 zo dňa 1.11.1961, výmer poľnohospodárskeho odboru Rady ONV v Sabinove č. 261/60 zo dňa 19.1.1960, pozemkovoknižná žiadosť - uznesenie Okresného národného výboru, pôdohospodárskeho odboru v Sabinove o povolení zápisu v pozemkovej knihe na Československý štát č. 261/60 zo dňa 20.1.1960 a výpis zo Zbierky listín č.d. 152/55 zo dňa 6.1.1958, nie sú podľa krajského súdu dôkazy, ktoré by zakladali dôvod na zmenu údajov v ROEP Bertotovce, v tomto smere sa taktiež stotožnil so závermi žalovaného, že predložené dôkazné listiny nie sú spôsobilé preukázať vlastnícke právo štátu.

III.

Kasačná sťažnosť žalobcu, stanovisko ostatných účastníkov

16. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) pre nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom a navrhol zmeniť rozsudok tak, že sa zrušia rozhodnutia správnych orgánov oboch stupňov a vec sa vráti prvostupňovému správne orgánu na ďalšie konanie. V kasačnej sťažnosti vymedzil sťažovateľ sťažnostné body nasledovne:

17. Na predmetných LV v k. ú R. bolo ako titul nadobudnutia nehnuteľností pri jednotlivých vlastníkoch uvedené : „rozhodnutie o schválení ROEP v zastavanom území obce č. OPÚ 2010/1936-133/ŠB zo dňa 10.5.2010“, pričom podľa údajov na listoch vlastníctva ide o parcely, ktoré sa nachádzajú v extraviláne aj v intraviláne obce. Uvedené rozhodnutie o schválení ROEP obsahuje okrem iného aj súpis všetkých parcel v k. ú. R., teda v extraviláne aj v intraviláne, čo oprávňuje príslušný správny orgán prešetriť

zápisy ku všetkým parcelám (aj k parcelám údajne prevzatým zo ZRPS), pri ktorých bol uvedený tento právny titul nadobudnutia, ak obsahujú údaje o právnych vzťahoch k pozemkom, ktoré sú v rozpore s údajmi podľa § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z. z., a to aj v rámci konania o zmene údajov podľa § 7 ods. 6 tohto zákona, prípadne v rámci konania o oprave chýb v katastrálnom aparáte podľa katastrálneho zákona.

18. Niektoré z parcel zapísaných na LV č. XXX, XX, XXX v k. ú R., ktoré boli predmetom konania pred správnym súdom, sa nachádzajú v zastavanom území obce a preto sa nimi nemohol zaoberať spracovateľ v konaní, ktorého výsledkom bolo vydanie rozhodnutia o schválení ZRPS v extraviláne pre k. ú. R., na čo krajský súd podľa sťažovateľa vôbec neprihliadal. Keďže právne vzťahy k pozemkom v extraviláne i v intraviláne obce, ktoré boli predmetom konania o obnove evidencie pozemkov, neboli dôsledne prešetrené, požiadal sťažovateľ o prešetrenie a opravu chyby v katastrálnom operáte majúc za to, že údaje o právnych vzťahoch k týmto pozemkom sú v rozpore s údajmi zo štátnych archívov a údajmi z listín predložených účastníkmi konania.

19. Listiny predložené sťažovateľom v rámci zákonnej lehoty na zmenu údajov katastra v čase schvaľovania ROEP existovali, avšak sťažovateľ ich v tom čase nemal k dispozícii. Poukázal na to, že komisia ROEP po oboznámení sa s týmito listinami odporučila vykonanie zmeny údajov tak, ako to sťažovateľ vo svojej žiadosti zo dňa 26.2.2015 požadoval. Napriek tomuto odporúčaniu správny orgán rozhodol v rozpore s ním. Sťažovateľ tvrdil, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď skonštatoval, že v danom prípade sa rozpor s údajmi katastra nehnuteľností nepreukázal.

20. Pri podaní žiadosti z 26.2.2015 sťažovateľ vychádzal z vtedy aktuálnych listov vlastníctva, zo zostatkovej výmery parcel, kde v tom čase boli a aj v súčasnosti stále sú zapísaní ako podieloví spoluvlastníci aj pôvodní vlastníci (príslušníci rodiny E.). Krajským súdom uvádzané zmluvy o prevode vlastníctva medzi sťažovateľom a Národnou diaľničnou spoločnosťou a. s. či medzi inými subjektami sa netýkali parcel, ktoré boli predmetom žiadosti sťažovateľa zo dňa 26.2.2015 o zmenu údajov a preto krajský súd v tomto smere vec nesprávne právne posúdil.

21. Rozhodnutie o výkupe pôdy č. 3740/1965 vydané odborom vodného hospodárstva, pre veci poľnohospodárstva a lesníctva Okresného národného výboru v Prešove dňa 4.11.1965 podľa zákona č. 46/1948 Zb. (právoplatné dňom 15.12.1965) je podľa sťažovateľa platné a záväzné, a pokiaľ nebolo zrušené alebo zmenené, správny súd je povinný na takéto rozhodnutie v zmysle § 132 ods. 2 S. s. p. prihliadať. Nie je oprávnený ho preskúmavať, iba ak by išlo o paakt. V zmysle § 40 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní tak bol správny orgán uvedeným rozhodnutím viazaný, pokiaľ ide o otázku posúdenia právneho titulu štátu pre nadobudnutie vlastníckeho práva.

22. Záver krajského súdu, že predložené dôkazy (dohoda medzi vládou ČSSR a vládou USA o vysporiadaní určitých finančných a majetkových otázok zo dňa 29.1.1982, rozhodnutie americkej náhradovej komisie CZ-2811 zo dňa 1.11.1961, výmer poľnohospodárskeho odboru rady ONV v Sabinove č. 261/60 zo dňa 19.1.1960) nie sú spôsobilé preukázať vlastnícke právo štátu a nezakladajú dôvod na zmenu údajov ROEP Bertotovce, je podľa sťažovateľa nedostatočne odôvodnený a porušuje právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie.

23. Podľa názoru sťažovateľa v predmetnom konaní sa nejedná o spor o vlastnícke právo, ale o opravu chybných údajov, ktoré sú v rozpore s údajmi zistenými zo štátnych archívov a verejných listín. Tvrdil, že platná judikatúra pripúšťa opravy chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 katastrálneho zákona aj v prípade, ak chybný údaj bol spôsobený ROEP (rozsudok Najvyššieho súdu zo dňa 13.1.2015 sp. zn. 1Sžr/42/2014).

24. Sťažovateľ zároveň navrhol priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok, pričom hroziacu závažnú ujmu v dôsledku rozsudku krajského súdu videl v tom, že ďalší účastníci 2/ - 4/ ako dedičia po poručiteľke B. W., rod. E. zisťujú rozsah dedičstva, do ktorého chcú zahrnúť parcely zapísané na vyššie označených listoch vlastníctva v k. ú. R., na ktorých sú ako podieloví spoluvlastníci aktuálne zapísaní

pôvodní vlastníci, ako aj finančnú náhradu v sume cca 400.000,- eur, zloženú v depozite sťažovateľa, prijatú titulom uzatvorenia zmlúv za nezistených vlastníkov s Národnou diaľničnou spoločnosťou a. s. Sťažovateľ uviedol, že na základe právoplatných a vykonateľných rozhodnutí správnych orgánov by po prejednaní dedičstva a vydaní dedičského rozhodnutia mohol byť vykonaný zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech uvedených dedičov, čím by došlo k neoprávnenému nadobudnutiu vlastníckeho práva k týmto nehnuteľnostiam a k prípadnému vyplateniu priznanej finančnej náhrady.

25. Ku kasačnej sťažnosti sa vyjadrili ďalší účastníci 2/ - 4/, ktorí v zastúpení advokátom navrhli kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť, pričom v rozhodujúcich bodoch sa stotožnili s argumentáciou krajského súdu. Navrhli tiež zamietnuť návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, najmä s poukázaním na to, že preskúmané rozhodnutie správneho orgánu je deklaratórneho charakteru, žiadne práva sa jeho výrokom nemenia, nevznikajú ani nezanikajú, ani rozsudkom krajského súdu sa nemení súčasný právny stav. Kasačnú sťažnosť označili za šikanóznou, podanú aktívne nelegitimovaným subjektom, nakoľko sťažovateľ nie je oprávnený zastupovať v konaní štát, pretože na príslušných listoch vlastníctva nie je zapísaná Slovenská republika ako vlastník nehnuteľností.

26. Návrh na zmenu ROEP považujú za podaný oneskorene, nakoľko lehota na zmenu zjednodušeného registra pôvodného stavu (ZRPS), na základe ktorého došlo k zápisu pozemkov v extraviláne obce R. na príslušný list vlastníctva (rok 2001), uplynula už v roku 2004. Zdôraznili tiež, že pozemky, ku ktorým sťažovateľ navrhol zapísať zmenu údajov ROEP, boli predmetom prevodu vlastníckeho práva na tretie osoby, pričom sťažovateľ pri predaji konal v mene nezistených vlastníkov. Poukázali na to, že smrťou B. W. sa jej dedičia stali vlastníkmi pozemkov, keďže dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiťľa.

27. Uvedení účastníci ďalej trvali aj na tom, že rozhodnutie bývalého Okresného národného výboru v Prešove o výkupe pôdy zo dňa 4.11.1965 nebolo vydané na to príslušným správnym orgánom, nemalo základné náležitosti, nebolo zákonným spôsobom doručené a bolo vydané aj voči mŕtvym osobám. Nenastal preto prechod vlastníctva nehnuteľností na vtedajší Československý štát, čo podľa ich názoru sťažovateľ nespochybnil v kasačnej sťažnosti a ani v správnej žalobe.

28. K rozhodnutiu americkej náhradovej komisie z roku 1961 účastníci uviedli, že toto presne nedefinuje pozemky, za ktoré mala byť poskytnutá náhrada, naviac rozhodnutie o výkupe č. 3740/1965, na základe ktorého malo byť odňaté vlastnícke právo ich právnej predchodkyňi, bolo vydané až po 4 rokoch po rozhodnutí o náhrade. Týmto rozhodnutím preto nemohla byť poskytnutá náhrada za údajne vykúpené pozemky.

29. Návrh sťažovateľa na určenie vlastníckeho práva k pozemkom prostredníctvom zmeny ROEP označili účastníci za špekulatívny a obchádzajúci riadne sporové konanie, ktoré nemá správny orgán kompetenciu riešiť.

30. Žalovaný navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť, pričom sa v plnom rozsahu stotožnil s rozsudkom krajského súdu, s jeho výrokom i odôvodnením.

IV.

Právne závery kasačného súdu

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako súd kasačný (ďalej len „kasačný súd“ alebo „Najvyšší súd“) (§ 438 ods. 2 S. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednoducho (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) si osvojil záver, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju v zmysle § 461 S.s.p. zamietol. Takto kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol súbežne zverejnený tak na úradnej tabuli ako aj na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24.09. 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

32. Kasačný súd na úvod poznamenáva, že pri rozhodovaní o kasačnej sťažnosti je zásadne viazaný jej dôvodmi (§ 439 ods. 3 písm. a/, § 453 ods. 2 veta druhá S.s.p.). Z tejto zásady vyplýva procesná

povinnosť sťažovateľa s plnou zodpovednosťou za procesný výsledok navrhnutý v kasačnej sťažnosti náležite vymedziť, v čom vidí nezákonnosť v konaní alebo rozhodovaní krajského súdu (§ 440 v spojení s 445 ods. 1 písm. c/ S.s.p.). V prípade dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p. má sťažovateľ povinnosť uviesť právne posúdenie veci, ktoré považuje za nesprávne a určiť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 440 ods. 2 S.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti kasačný súd nekoná nad rozsah, ktorý sťažovateľ vymedzil v kasačnej sťažnosti.

33. S ohľadom na vymedzenie sťažnostných bodov pripadlo kasačnému súdu posúdiť správnosť právnych záverov krajského súdu vo svetle sťažnostných bodov uvedených v bodoch 17-23 tohto rozsudku, ktorých zmyslom je, že správny orgán mal podľa sťažovateľa dostatok včas predložených podkladov svedčiacich o rozpore schváleného ROEP Bertotovce s archívnymi listinami, na základe ktorých mal v zmysle § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. zapísať ako vlastníka sporných nehnuteľností Slovenskú republiku namiesto pôvodných vlastníkov.

34. Kasačný súd považuje za užitočné pripomenúť, že účelom zostavenia a schválenia ROEP je predovšetkým vykonanie súpisu pozemkov a ich vlastníkov, ktoré/í z rôznych dôvodov neboli evidovaní v katastri nehnuteľností. Tomu zodpovedá aj legislatívne vymedzenie predmetu konania podľa zákona č. 180/1995 Zb., ktorým sú pozemky vymedzené plošne vlastnickými vzťahmi alebo držbou, ktoré nie sú evidované alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií (§ 1 ods. 5). Schválením ROEP po predchádzajúcom námietkovom konaní (§ 7 ods. 4) sa teda prakticky vyplňajú predtým neevidované údaje do katastra nehnuteľností, a to najmä na základe podkladov poskytnutých nájomcami pozemkov, pozemkovými spoločenstvami a inými oprávnenými osobami, informácií pochádzajúcich z katastrálneho operátu, zo štátnych archívov, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov, a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci (§ 6 ods. 1). Schválený register je verejnou listinou, na základe ktorej sa údaje z registra zapisujú do katastra nehnuteľností záznamom a stávajú sa právne záväznými (§ 7 ods. 5).

35. Zákon umožnil do piatich rokov od zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností vykonať ich zmenu, ak sa dodatočne zistí, že schválený register obsahuje údaje o pozemkoch a právnych vzťahov k nim, ktoré sú v rozpore s dovtedy zistenými údajmi. Inými slovami pre zápis zmeny údajov postupom podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z. sa vyžaduje, aby novozistené údaje spoľahlivo potvrdzovali nesprávnosť existujúcich údajov zapísaných do katastra nehnuteľností a boli spôsobilé ich jednoduchou zmenou zápisu nahradiť. Platí pritom obmedzenie, že konanie o zmene údajov nemožno začať, ak medzitým došlo k prevodu alebo prechodu vlastníckeho práva k pozemku na inú osobu (§ 7 ods. 7), pričom však je zachované právo subjektu, v prospech ktorého svedčia nové údaje, podať na súde žalobu o určenie vlastníckeho práva (§ 137 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok).

36. V prejednávacom prípade predložil sťažovateľ doklady o výkupe pozemkov od ich pôvodných vlastníkov a o ich odškodnení a požiadal o opravu údajov katastra v tom zmysle, aby správny orgán na príslušné listy vlastníctva zapísal ako vlastníka Slovenskú republiku namiesto pôvodných vlastníkov. Keďže z predložených listín vyplývali nové údaje o vlastníkovi pozemkov, zapísaných do katastra nehnuteľností na základe schváleného ROEP Bertotovce, katastrálny odbor Okresného úradu v Prešove správne postúpil vec pozemkovému odboru tohto úradu, na konanie o zmene údajov podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z. z.

37. Kasačný súd najprv zaujme stanovisko k povahe, presvedčivosti a dôkaznej sile listín nasvedčujúcich výkupu pôdy od pôvodných vlastníkov pre vtedajší Čsl. štát, ku ktorému podľa sťažovateľa malo dôjsť v roku 1965, pričom právnym dôvodom podľa zákona č. 46/1948 Sb. mala byť skutočnosť, že pôvodní vlastníci sami na pôde nepracovali a v minulosti odišli do cudziny. Kasačný súd musí upozorniť na istú rozpornosť či nejasnosť predložených dokladov, podľa ktorých najprv Ľudový súd v Sabinove dňa 06.01.1958 potvrdil, že majetok (bez bližšej identifikácie) patriaci B. W., rod. E. a ostatným pôvodným vlastníkom bol vykúpený podľa zákona č. 46/1948 Sb. výmerom z 19.07.1949. Nebolo zistené, akého majetku sa táto listina týkala a v akom je vzťahu k ďalšiemu predloženému dokumentu, ktorým je výmer poľnohospodárskeho odboru Rady ONV v Sabinove z 19.01.1960 o výkupe nehnuteľností (uvedených v protokole č. 164, kaštieľ s dvorom a hospodárskymi budovami) v k. ú. R. podľa zákona č. 46/1948 Sb.,

ku ktorému malo dôjsť z tých istých dôvodov. Na uvedený výmer nadväzuje pozemkovo-knižná žiadosť z 20.01.1960 ONV v Sabinove Ľudovému súdu v Sabinove o vykonanie zápisu výkupu podľa vyššie označeného výmeru zo dňa 19.01.1960. Zápis do pozemkovej knihy o vykonaní výkupu nehnuteľností sa však podľa dostupných pozemkovo-knižných údajov neuskutočnil, hoci ho zákon č. 46/1948 Sb. predpisoval (§ 10 ods. 2).

38. Posledným dokumentom, na základe ktorého malo dôjsť k prechodu vlastníctva k majetku pôvodných vlastníkov na štát, je rozhodnutie ONV v Prešove, odboru vodného hospodárstva zo dňa 04.11.1965 o prevedení výkupového pokračovania podľa § 10 ods. 1 zákona č. 46/1948 Sb., podľa ktorého mali byť z vlastníctva N. Y., Ľ., Y., K., A., B. E., ďalej B. W., K. Š.O., O. I., T. K. H. Š. K. O. Š. vykúpené nehnuteľnosti zapísané v pozemknoknižnej vložke č. X, XX, XX, XX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, všetko v k. ú. R.. Ani toto rozhodnutie nebolo vyznačené v pozemkovej knihe či v neskoršej evidencii nehnuteľností.

39. V súvislosti s dôkaznou silou a presvedčivosťou tejto listiny majúcej dokumentovať prechod vlastníctva tam uvedených nehnuteľností v prospech štátu nemožno prehliadnúť, že z osôb (pôvodných vlastníkov), ktoré mali byť týmto spôsobom zbavené predmetného nehnuteľného majetku, už v čase vydania rozhodnutia nežili Y. E., K. E., A. E., T. E.. Nemohli sa teda konania o výkupe pôdy zúčastniť ani byť viazaní jeho prípadnými následkami, pretože ku dňu smrti ich majetok nadobudli ich dedičia.

40. Ak sťažovateľ argumentuje právnou záväznosťou rozhodnutia správneho orgánu zo dňa 04.11.1965 o výkupe pôdy pre iné orgány verejnej moci, to isté by zrejme malo platiť aj pre výmer z 19.01.1960, prípadne aj spomenutý skorší výmer z 19.07.1949, ktorých súvisí s neskôr vydaným rozhodnutím (a najmä presnejšie vymedzenie majetku, ktorého sa týkal) zostal nevysvetlený.

41. Kasačný súd v podstate súhlasí s krajským súdom, že doklady preukazujúce odškodnenie pôvodných vlastníkov (rodín W.) majú len podpornú argumentačnú hodnotu. Podstatné však je, že tieto doklady nie sú samé osebe a ani v spojení s ostatnými predloženými listinami spoľahlivým a jednoznačným podkladom pre administratívnu zmenu údajov o vlastníckovi sporných pozemkov zapísaných do katastra nehnuteľností na základe schváleného ROEP.

42. Kasačný súd zároveň zdôrazňuje, že sťažovateľom predložené doklady získané po vykonaní zápisu ROEP do katastra nehnuteľností sú bezpochyby spôsobilé spochybníť vlastníctvo pôvodných vlastníkov k sporným nehnuteľnostiam v k. ú. R.. Dokladujú, že medzi sťažovateľom, ktorý spravuje poľnohospodárske nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu a reprezentuje i nezistených vlastníkov pozemkov, a právnymi nástupcami po nebohej B. W., rod. E., ide o spor o vlastníctvo k nehnuteľnému majetku, ktorý bol súčasťou schváleného ROEP. Takýto spor však správny orgán nemá právomoc vyriešiť v konaní o zmenu údajov podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Zb. Prostredníctvom zápisu zmeny údajov tvoriacich súčasť ROEP v administratívnom konaní správny orgán nie je oprávnený zasiahnuť do vlastníckeho práva v tom zmysle, že zápis o existujúcom vlastníckovi z listu vlastníctva jednoducho vymaže a zapíše naň údaj o inom vlastníckovi. Právomoc rozhodnúť spor o vlastníctvo k nehnuteľnostiam patrí výlučne civilnému súdu v konaní začatom na základe žaloby podľa § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku.

43. Napriek uvedeným záverom, ktoré sú pre zamietnutie kasačnej sťažnosti postačujúce, sa kasačný súd aspoň rámcovo vyjadrí i k ostatným sťažnostným bodom. Pokiaľ ide o otázku, či pozemky v extraviláne (mimo zastavaného územia) obce boli predmetom konania o schválení ROEP, možno s ohľadom na dostupnú spisovú dokumentáciu súhlasiť so sťažovateľom, že predmet konania o zostavení a schválení ROEP a jeho výsledky sa premietli do zápisu rozhodnutia o schválení registra do katastra nehnuteľností. Podľa záväzných údajov katastra je toto rozhodnutie uvedené ako podklad pre vykonanie záznamu aj u sporných pozemkov v extraviláne obce, ktorých sa týkala prevažná časť návrhu sťažovateľa na vykonanie zápisu zmeny údajov. Skutočnosť, že o pozemkoch v extraviláne obce bol v roku 2001 vyhotovený zjednodušený register pôvodného stavu (ZRPS), ktorý prevzal údaje o

nehnutelnostiach a ich vlastníkoch z bývalej pozemkovej knihy, neznamená, že tieto pozemky neskôr nemohli byť predmetom konania o ROEP obce Bertotovce. Preto z formálneho hľadiska nič nebránilo sťažovateľovi do piatich rokov od vykonania záznamu o schválenom ROEP navrhnúť zápis zmeny údajov za zákonom stanovených podmienok u všetkých pozemkov, ktorých sa tento register týkal.

44. Kasačný súd súhlasí so záverom krajského súdu, že uskutočnené prevody spoluvlastníckych podielov na sporných pozemkoch sú ďalšou právnou skutočnosťou, ktorá sama o sebe bránila začatie sťažovateľom iniciovaného konania o zmene údajov podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. Sťažovateľom zdôrazňovaná skutočnosť, že pôvodní vlastníci sú stále zapísaní na príslušných listoch vlastníctva, síce môže byť pravdivá, ale je argumentačne bezvýznamná, pretože predmet vlastníctva (veľkosť spoluvlastníckych podielov) sa vzhľadom na uskutočnené prevody zmenšil, a tým došlo ku vzniku prekážky podľa § 7 ods. 7 zákona č. 180/1995 Z. z. pre začatie konania o zmene údajov.

45. Keďže namietané sťažnostné body kasačnej sťažnosti neboli spôsobilé privodiť zmenu ani zrušenie rozsudku krajského súdu, kasačný súd postupoval podľa § 461 S.s.p. a nedôvodnú kasačnú sťažnosť zamietol.

46. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 ods. 1 S.s.p. (a contrario) a vzhľadom na neúspech sťažovateľa v kasačnom konaní mu nepriznal právo na náhradu trov vynaložených v tomto konaní; zároveň kasačný súd nevidel dôvod na postup podľa § 168 S.s.p.

47. Kasačný súd nevidel dôvod v zmysle § 447 ods. 1 S.s.p. pre vyhoviecie návrhu sťažovateľa na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Prihliadol na to, že v konaní pred krajským súdom bol zamietnutý návrh sťažovateľa na priznanie odkladného účinku správnej žaloby a za daných okolností nemohla právnymi následkami rozsudku krajského súdu (zamietajúceho správnu žalobu) hroziť žiadna ujma.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 438 v spojení s § 439 S.s.p.).